

Repina pipa

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 19 | Nivo: Poljoprivredni fakultet

Репина пипа представља најзначајнију штеточину шећерне репе у умереном појасу палеарктичког региона. У последњих 40 година потпуно је уништила 200.000 ha шећерне репе, а само у току 1994. године 27% засејаних површина. Усеви су највише угрожени одмах по ницању. Праћење динамике популације ове штеточине у протеклих 20 година показало је да до пораста популације долази у просеку сваке треће године (Штрбац, Кереши, Секулић 1999). Током последњих неколико година бројност репине пипе на подручју Бачке опада, (високе температуре у фебруару узроковале су покретање имага из мировања, а мартовски мразеви и дуже гладовање су ослабили популацију и онемогућили јаче нападе). И поред неповољних временских услова за размножавање ове ксерофилне врсте, на појединим локалитетима – жариштима бројност је још увек знатно изнад критичне (критичан број за нове усеве чини присуство 0,1-0,3 имага по m²) па су хемијске мере и даље неопходне у заштити шећерне репе од пипе.

Граф. 1. Динамика популације репине пипе у периоду 1980-98. у Бачкој (Штрбац, Кереши, Секулић 1999)

Ако се зна да у Југославији површине под овом културом износе око 100.000 ha, а од тога је чак 70 % заступљено у Војводини, може се претпоставити да значајна материјална средства одлазе на хемијске препарate за заштиту репе (а ту су и увек присутне опасности од загађења, појаве резистентних форми штетних инсеката, уништавање корисних врста).

У интегралном приступу сузбијања репине пипе (*Bothynoderes punctiventris* Germ.) хемијске мере борбе имају посебан значај. Оне се изводе на старим репиштима, у циљу спречавања насељавања инсеката и новим, ради очувања биљног склопа младих усева.

Ради смањења бројности репине пипе за наредну годину и потискивања поновног масовног размножавања, у технологији хемијског сузбијања посебно место припада и допунском третирању које се изводи у периоду масовног полегања јаја. Овом мером, уколико се изведе у два наврата, може се умањити бројност инсеката за 70 - 80 % и више.

У пракси су за ову сврху до сад кориштени углавном препарati на бази монокротофоса и ендосулфана. Сузбијање ове штеточине класичним инсектицидима, који су се показали недовољно ефикасним, повезано је са низом тешкоћа које су посебно изражене у годинама масовних појава. У циљу рационализације овог поступка и избора екотоксиколошки повољнијих супстанци, веома је интересантно истраживати могућности примене различитих мера сузбијања које би утицале на дуготрајније смањивање нивоа популације репине пипе испод прага економске штетности.

Синтетичка органска једињења која делују као регулатори раста инсеката (IGR) све више налазе примену у сузбијању штетних инсеката у комуналној хигијени (бубашвабе, жути мрави, муве, комарци) и на ускладиштеним намирницама пре свега због могућности дуготрајног ефекта на редукцију популација штетних инсеката. Регулатори раста инсеката (међу које убрајамо и аналоге јувенилног хормона – јувеноиде) не узрокују тренутну смртност, већ могу проузроковати различите абнормалности на инсектима (морфогенетске, репродуктивне, промене у развоју) које доводе до смањења репродуктивне способности, а тиме и до смањења величине популације (Staal, 1975; Edwards & Menn, 1981; Sehal, 1983). Јувеноиди инхибирају нормалне процесе развоја инсекта, а при томе су минимално токсични за сисаре, што представља основну предност њихове употребе.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com